

СТАЛІНСЬКІ КАДРИ

ОРГАН ПАРТБЮРО, РЕКТОРАТУ, КОМІТЕТУ ЛКСМУ,
ПРОФКОМУ І МІСЦЕВКОМУ ХАРКІВСЬКОГО
ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ О. М. ГОРЬКОГО.

№ 13 (692)

Четвер, 17 квітня 1952 р.

ц. 20 к.

КАФЕДРА І ВИХОВНА РОБОТА

Щороку десятки молодих спеціалістів закінчують наш університет. Вони їдуть в різні кутки радянської держави, щоб зайнятися різноманітною творчою роботою. Деякі з них працюють на великих сталінських будовах комунізму; інші виховують молоде покоління у школах, технікумах, інститутах, або допомагають здійснювати сталінський план перетворення природи.

Товариш Сталін вчить, що не можна стати справжнім спеціалістом, не оволодівши наукою наук — великим вченням марксизму-ленінізму. Цією вказівкою керуються деканати, кафедри, партійні організації факультетів у справі підготовки спеціалістів різних профілів. Останнім часом значно покращала робота кафедр суспільних наук, насамперед кафедри основ марксизму-ленінізму.

Важливе місце в підготовці спеціалістів, що їх випускає університет, займає політико-виховна робота, яку веде університетська партійна організація. Особливо важлива роль тут належить кафедрам на факультетах. Кафедра — центр політико-виховної роботи з професорсько-викладацьким складом, вона спрямовує всю виховну роботу викладачів із студентами, — ось що повинні пам'ятати завідувачі кафедр. І справді, при вміль і продуманій організації виховної роботи кафедра може досягти значних успіхів.

Заслугує серйозної уваги досвід ряду кафедр біологічного факультету. Виконуючи рішення партійної організації, кафедри дарвінізму і генетики, ентомології, фізіології тварин, фізіології рослин та інші стали значно більше вникати у виховну діяльність багатьох членів своїх кафедр, перевіряти їх участь у студентській науковій роботі, пристосованість студентів до задоволення запитів соціалістичного будівництва. Професори і викладачі факультетів стали систематично відвідувати студентські гуртожитки, читають там лекції, проводять бесіди. Активну участь беруть у виховній роботі доценти тт. Махінко, Воловик, Манаків та інші.

Треба відзначити хороший почин кафедри журналістики (завідувач кафедри — доцент П. П. Вербицький.) Майже на кожному за-

сіданні цієї кафедри студенти-дипломанти доповідають про свою роботу над розробленням дипломної теми. Це дозволяє не тільки проконтролювати роботу студента та його консультанта, а й своєчасно допомогти їм. Крім того, це розвиває у студента почуття відповідальності за якість виконуваної роботи, дисциплінує його.

Однак ще не всі кафедри університету добре налагодили важливу галузь — виховання молодого покоління. Члени цих кафедр рідко бувають у гуртожитках, не побачили їх і на зборах курсів та груп. Деякі викладачі не вивчають студентів тих груп, де їм доводиться читати лекції, не беруть до уваги їх запитів. А прочитати лекції і тим обмежити зв'язок з курсом — це ще не те, що вимагається від викладача. Адже партія і уряд довірили йому обов'язок не тільки підготувати молодих спеціалістів, але і сформувати соціалістичне мислення у кожного майбутнього будівника комунізму. В цьому напрямі ще далеко не все зробили кафедри конкретної економіки (зав. кафедрою проф. М. Б. Гуревич), математичного аналізу (зав. кафедрою проф. Г. І. Дринфельд), теорії функцій (зав. кафедрою проф. А. Я. Повзнер) та інші.

Не всі кафедри постійно займаються питаннями виховання професорсько-викладацького складу. Для цього, наприклад, недосить правильно використовується такий важливий засіб, як обговорення стенограм лекцій викладача. Погано поставлена ця справа, зокрема, на кафедрі історії СРСР, де є випадки обговорення грудневих стенограм лише в березні.

Партійні організації факультетів повинні постійно стежити за станом виховної роботи, за виховними заходами, здійснюваними кафедрами, і допомагати їм у розгортанні цієї роботи. Це сприятиме поліпшенню підготовки молодих спеціалістів, це допоможе відповісти ділом на батьківське піклування більшовицької партії, радянського уряду і особисто великого Сталіна про розвиток радянської науки, про кращу постановку викладання у вищій школі, про випуск повноцінних спеціалістів з університетів нашої країни.

ЛІТЕРАТУРНИЙ ДИСПУТ

Недавно на другому курсі фізико-математичного факультету, в групі «Б», відбувся диспут — обговорення роману А. Коптяєвої «Іван Іванович».

Диспут викликав великий

інтерес. В обговоренні книги взяли участь багато студентів. Було висловлено чимало справедливих думок, які свідчать про розвиток критичного мислення у студентів.

ШАХОВИЙ ТУРНІР

На філологічному факультеті почалися змагання на першість з шахів. Першим поки що йде Володимир Оглін, шахіст третього розряду. Не має жодної поразки Ігор Ельштейн (другий розряд), але він зіграв значно менше партій. Хороші показники також у Валерія

Залевадного (другий розряд).

В факультетському турнірі беруть участь тільки 10 шахістів. Якби попередю були проведені турніри на всіх курсах відділень, у змаганнях, безперечно, було б більше учасників.

В. УСТИМЕНКО.

Загальновизнано, що ніяка наука не може розвиватись і робити успіхи без боротьби думок, без свободи критики.

Й. В. Сталін.

УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ ТИЖДЕНЬ

Заняття в лабораторії

Студенти другого курсу фізико-математичного факультету А. Стукалов і Е. Левіна готуються в електролабораторії до наступної екзаменаційної сесії. Фото Г. ЗАЛЮБОВСЬКОГО.

Готуються до екзаменаційної сесії

Наближається весняна екзаменаційна сесія. На дошці оголошень біологічного факультету вже вивішено розклад наступних екзаменів.

Майбутні біологи сумлінно готуються до весняної сесії. 25 квітня другокурсники складатимуть перший іспит.

Колектив четвертої групи другого курсу зараз готується до першого екзамену по зоології хребетних. Студенти працюють колективно. Двічі на тиждень вони збираються на факультеті, вивчають рекомендовану літературу; всі старанно відвідують заняття, консультації, які проводять Н. Капралова і О. Лісецький.

Особливу увагу студенти приділяють підготовці до екзамену з найголовнішої суспільно-економічної ди-

сципліни — основ марксизму-ленінізму: вивчають першоджерела — твори класиків марксизму-ленінізму, конспектують їх, активно виступають на семінарських заняттях.

Підготовку до сесії комсомольське бюро факультету тримає в центрі уваги. Про те, як студенти готуються до екзаменів, систематично пише стінна преса, зокрема «бойові листки» на курсах. Академічний сектор комсомольського бюро стежить за здачею студентами заліку з позааудиторного читання.

Майбутні біологи докладають всіх сил, щоб наступну екзаменаційну сесію завершити з високими показниками успішності.

А. ДАНЧИЧ.

На філологічному факультеті

Наукова конференція

Недавно на філологічному факультеті відбулася традиційна підсумкова студентська наукова конференція. На конференції були присутні багато студентів.

З доповідями виступили 5 членів студентського наукового товариства. Студент четвертого курсу відділення журналістики І. Голубничий зробив доповідь на тему: «Будови комунізму в нарисах «Правди», М. Ласло — на тему: «Вплив радянської літератури на румунську літературу», Ф. Пустова висвітлювала тему: «Дожовтнева «Правда» про українську літературу».

Особливу увагу привернула робота студента четвертого курсу відділення жур-

налістики В. Бурлая — «Фейлетон на міжнародну тему на сторінках «Правди».

Роботи членів гуртків-філологів показали, що вони глибоко вивчили матеріал.

Знатний конструктор в гостях у студентів

Днями відбулася зустріч студентів філологічного факультету з лауреатом Сталінської премії — начальником конструкторського бюро заводу транспортного машинобудування Е. А. Артїзановим. Послухати і привітати лауреата зібралося понад 50 студентів та викладачів.

Тов. Артїзанов розповів про роботу заводського колективу над створенням тепловозу «ТЭ-2», який дістав високу оцінку уряду.

В. СОКОЛ.

Велика дружба

Чергову теоретичну конференцію студенти нашого університету присвятили віковичній дружбі великого російського та українського народів. Студентами були прочитані доповіді: «Дружба народів — могутня рушійна сила радянського суспільства», «Українські буржуазні націоналісти — запеклі вороги українського народу» та інші.

Конференції на всіх факультетах пройшли з великим успіхом. В них взяли участь багато студентів. У своїх виступах вони говорили про величезну допомогу, яку надавав і надає великий російський народ трудящим України, сприяючи розквітові науки, мистецтва й літератури на Україні.

В. ЛИТВИНОВ.

Зустріч з підшефними робітниками

Цікаво пройшов вечір зустрічі студентів відділення журналістики з робітниками підшефного заводу транспортного машинобудування.

М. Омельченко розповів присутнім про роботу студентів-агітаторів у робітничих гуртожитках.

Від імені гостей виступили: стахановець т. Субота, сталевар т. Батухтин та інші.

Наприкінці студенти показали робітникам свою художню самодіяльність.

А. КОТЛИЦЬКИЙ.

Конкурс на кращий „бойовий листок“

Готуючись відзначити День радянської преси, стінна газета біологічного факультету «За мічурінську біологію» оголосила конкурс на кращий «бойовий листок».

Як повідомляє редколегія, за умовами конкурсу кращим буде визнаний той «бойовий листок», у якому найбільш повно висвітлюється життя курсу. Статті повинні бути діловими, критичними, спрямованими на піднесення ідейно-політичного рівня й успішності студентства, на поліпшення постановки академічного навчання, зміцнення трудової дисципліни.

Крім того, листок має бути чітко написаний, добре оформлений, прикрашений ілюстраціями.

Г. КРУГЛЯК.

Викладачі за політичним навчанням

— Тема сьогоднішнього заняття — «Партія та її керівна роль в системі диктатури пролетаріату», — нагадує керівник семінару т. Бадіян, починаючи чергове заняття з професорсько-викладацьким складом геологічного та географічного факультетів.

В цей день, як і завжди, багато охочих відповісти. Слово бере комуніст П. Г. Белік. Він ґрунтовно розповідає про величезну роль більшовицької партії в керівництві всім політичним і господарським життям нашої країни, уміло пов'язує теорію з практикою комуністичного будівництва.

— Постанова партії та уряду про п'яте зниження цін, — говорить т. Белік, — є новим яскравим доказом батьківського піклування партії про радянський народ.

Потім виступають тт. Макаренко, Я. Г. Белік, Макридин та інші. Вони висвітлюють питання про керівну і спрямовуючу роль більшовицької партії в системі диктатури пролетаріату і побудові комунізму в нашій країні, показують організуючу та перетворюючу силу партії, говорять про те, що політика партії. Леніна — Сталіна є основою нашого життя, основою дальшого розвитку радянського суспільства.

— Всі зусилля партії спрямовані на те, — говорить т. Макаренко, — щоб стимулювати розвиток радянського суспільства в напрямі зміцнення диктатури пролетаріату.

Заняття проходять при активній участі всіх слухачів.

Цікаво буде їх керівник семінару доцент Є. М. Бадіян. Він дає можливість всім висловитись, сприяє розгортанню творчого обміну думками, потім узагальнює сказане слухачами, підводить підсумки.

В кожному виступі слухачів семінару відчувається творча робота, міцні знання теорії, вміння ілюструвати теоретичні положення прикладами з господарського і культурного життя нашої країни.

Тема вичерпана. Тов. Бадіян, узагальнивши всі виступи, повідомляє, про що буде мова на наступному занятті, указує літературу.

Семінари для професорсько-викладацького складу, геологічного факультету відбуваються один раз на місяць. На початку навчального року партійне бюро факультету провело роз'яснювальну роботу серед викладачів і добилось участі в семінарі більшості викладачів, встановило систематичний облік відвідування та виступів на заняттях. Досить ознайомитись з цим обліком, щоб пересвідчитись, що активність на останньому семінарі не випадкова. За час роботи семінару кожен слухач виступав не менш двох разів, а тт. Я. Г. Белік, Макаренко, Коваль та інші — по чотири-п'ять разів.

В цьому році на засіданнях партійного бюро факультету двічі обговорювалось питання про роботу семінару, ставився звіт старости. Було прийнято розгорнуте рішення, спрямоване на дальше поліпшення семінарських занять.

Але цього ще мало. Для деяких викладачів ця форма політичної самоосвіти уже явно недостатня. Для тт. Макаренка, Я. Г. Беліка, Макридина та інших є всі можливості перейти до самостійного поглибленого вивчення творів марксизму-ленінізму.

На жаль, партійне бюро факультету в своїй роботі не врахувало вказівки партійного бюро університету про те, що, товариші, для яких семінар є повторенням пройденного, повинні ще глибше оволодівати марксистсько-ленінською теорією. З цією метою була запропонована інша форма політичної самоосвіти — робота за індивідуальним планом, затвердженим для кожного викладача.

Однак партійне бюро геологічного факультету не зробило відповідних висновків і пішло по лінії найменшого опору. А між тим, хороший приклад показав декан геологічного факультету т. Захарченко, який сумістив самостійне вивчення марксистсько-ленінської теорії з участю в роботі семінару. Це цінне починання, однак, не було підхоплене іншими викладачами факультету.

Партійна організація геологічного факультету має чималий досвід масово-політичної роботи. Слід сподіватися, що партійне бюро ширше розгорне свою організаційну роботу і доб'ється, щоб викладачі факультету ще глибше оволодівали безсмертними творами марксизму-ленінізму.

Р. ОВСЕПЯН.

Глибше засвоювати суспільно-економічні науки

Дуже корисним виявилось обговорення стану з вивченням студентами суспільно-економічних наук на відкритих партійних зборах фізико-математичного факультету.

В цьому учбовому році на факультеті досягли певних успіхів. Активніше проходять семінарські заняття. Непоганими є наслідки зимової екзаменаційної сесії з суспільно-економічних дисциплін. Так, за показниками екзаменів з політекономії факультет зайняв перше місце в університеті.

На зборах відзначили і недоліки. Ще й тепер в групах не підвищилася загальна активність студентів на семінарах. В кожній групі є студенти, які постійно відмовчуються на семінарських заняттях. На факультеті є чимало нероб, які не усвідомлюють почесних обов'язків радянського студента: на лекціях займаються сторонніми справами, не відвідують семінари. Це — тт. Сич, Бондаренко, Еременко, Катрич, Рогінкіна та деякі інші.

Товариші справедливо засудили недостойну поведінку цих студентів, серед яких багато комсомольців. Завдання зараз полягає в тому, щоб створити навколо ледарів принципову громадську думку, суворо контролювати їх самостійну роботу і підготовку до наступної екзаменаційної сесії.

Товариші, які виступили на зборах, говорили про важливе значення міцного комсомольського активу на кожному курсі, в групі. Тільки спираючись на актив, можна повсякденно спрямовувати роботу студентів, взяти під постійний товариський контроль роботу кожного члена групи. Про це, зокрема, говорили студенти Ярова, Бельчиков.

На жаль, ще далеко не в кожній групі оцінюють роль активу. Справді, про яку авангардну роль активістів тт. Цай, Залеської, Лозовського може йти мова, коли вони самі або зовсім не бувають на семінарах з суспільно-економічних дисциплін, або, якщо і приходять, то відмовчуються.

Збори викрили недоліки у

вивченні студентами суспільно-економічних наук. Зазначалося, що в практиці підготовки до семінарів, у виступах на семінарах іноді мають місце елементи формалізму і начотництва. Не завжди студенти вміють пов'язувати програмний матеріал, теоретичні положення марксизму-ленінізму з подіями сучасності. Є ще товариші, які заучують теоретичні положення, формулювання, не заглиблюючись в їх суть, зміст.

Заслуговує особливій уваги пропозиція викладача діалектичного та історичного матеріалізму т. Бухалова про необхідність тіснішого зв'язку викладання філософських дисциплін із спеціальними.

У прийнятій на зборах резолюції намічені конкретні заходи щодо поліпшення якості вивчення суспільно-економічних дисциплін на факультеті.

Відкриті партійні збори запалили весь студентський колектив на глибоке оволодіння вченням марксизму-ленінізму.

Р. БУРЦЕВ.

У ГУРТКАХ СУСПІЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ НАУК

Робота в наукових гуртках основ марксизму-ленінізму цікавить багатьох студентів. В них працюють близько 300 чоловік.

Добре працює гурток основ марксизму-ленінізму на історичному факультеті. В гуртку розробляються актуальні питання марксистсько-ленінської теорії, історії більшовицької партії, комуністичного будівництва в нашій країні. Студентам багато допомагає керівник гуртка доцент Г. Ю. Немирова. На підсумкову університетську наукову конференцію студенти підготували 7 доповідей, серед яких — «Промисловість і наукові заклади Харкова — будовам комунізму» Л. Булгакова, «Роль радянської ідеології у здійсненні переходу від соціалізму до комунізму» В. Шевченко та інші.

Значно краще став працювати гурток політичної економії на економічному факультеті. В його роботі беруть участь 30 студентів. Гуртківці вибирають більш актуальну тематику доповідей. Поряд із старшокурсниками активно виступають і студенти молодших курсів. Науковий керівник доцент О. М. Васильєв доповнює і ґрунтовно аналізує кожен виступ студента.

Не розгорнув як слід роботи філософський гурток. В ньому працює лише вузьке коло студентів історичного факультету. Партійне, комсомольське і профспілкове бюро не змогли залучити до роботи в гуртку широкі маси молоді. З числа студентів історичного факультету в гуртку вчаться лише... 5 чоловік.

Діяльність фізико-математичної секції філософського гуртка (керівник — доцент П'ятигорський) обмежилася складанням тематики та єдиним організаційним засіданням, яке відбулося ще в минулому семестрі. Староста секції — студент Сухарев-

ський несумлінно ставить перед собою обов'язки. Він не поставив перед партійним бюро, Вченою радою факультету питання про заходи до поліпшення роботи секції.

Все ще незадовільно працює на філологічному факультеті гурток естетики. На його діяльності негативно відбилася часта заміна керівників. За останні два роки гуртком керували тт. Кулік, потім т. Слабкий і, нарешті, т. Розенберг. В минулому семестрі систематично проводилися заняття, були обговорені цікаві доповіді. В цьому семестрі керувати гуртком знов було доручено т. Кулікову, який, однак, не провів жодного засідання.

Робота студентів в наукових гуртках з суспільно-економічних дисциплін великою мірою сприяє підвищенню їх політичної свідомості, призначає до наукової діяльності. Партійне бюро університету, комсомольська конференція, президія студентського наукового товариства ухвалили рішення про створення гуртків марксизму-ленінізму, політичної економії та філософії на всіх факультетах. Однак це рішення досі не виконується. Організаційний період розтягнуто на кілька місяців. Так, за останні три місяці після прийняття рішення проведено лише запис до гуртків, виділено частину керівників.

Вкрай повільно призначають керівників кафедр основ марксизму-ленінізму та філософії. Лише викладач кафедри політичної економії т. Рибояд почала проводити заняття.

Громадським організаціям факультетів, кафедрам основ марксизму-ленінізму, політекономії та філософії час уже повністю налагодити роботу суспільно-економічних гуртків на всіх факультетах.

В. ДЕМЕНТЬЄВ.

Подяка агітаторові за допомогу

Почесні завдання покладені партією і комсомолом на студентів-агітаторів, які допомагають робітничій і колгоспній молоді рости ідейно і культурно, розвивають любов до книги, до збагачення знань, привчають мислити пс-державному. Великою пошаною користуються серед підшефної молоді студенти, які любовно і сумлінно ставляться до обов'язків агітатора.

Ось що пише група молодих робітників про роботу студента-агітатора В. Кравченка в листі до редакції стінної газети економічного факультету (лист вміщений в № 7 «Економіста»):

«Агітатором нашої кімнати є т. В. Кравченко. Працює він недавно, але ми ним задоволені. Особливо подобається нам те, що він не читає, а розповідає. Від нього ми довідалися

про виконання державного плану розвитку народного господарства СРСР за 1951 рік, він на численних прикладах показав безперервний ріст матеріального добробуту трудящих нашої країни, розповів про великі будови комунізму. Цікавою була бесіда про видатного російського письменника М. В. Гоголя, його патріотичні твори, його мрії про щасливе майбутнє Росії.

Я вчусь в сьомому класі. Тов. Кравченко допомагає мені освоювати матеріал по алгебрі та геометрії.

Ми дуже задоволені нашим агітатором і висловлюємо подяку всьому колективові економічного факультету Харківського державного університету ім. Горького за піклування про нас, молодих робітників.

За дорученням товаришів
робітник НЕСТЕРЕНКО».

Що сприяло б художньому вихованню студентів

У своїй статті Гр. Сивокін цілком справедливо вказав на важливу роль художнього виховання майбутніх педагогів, відзначав недоліки в цій галузі культурно-масової роботи в університеті. Дійсно, художнє виховання студентів університету ще не поставлено на належну височину.

Центром виховної роботи могли б стати студії. Однак до участі в їх заняттях залучено лише вузьке коло студентів. Наприклад, хорова студія налічує тільки 50 постійних учасників, але відвідує її ледве половина цієї кількості. Дуже мало студентів приходять на заняття хору.

У громадських організаціях університету часто існує неправильна тенденція до створення невеликих хороших колективів на факультетах. Як правило, вони працюють без кваліфікованого керівництва. На мою думку, доцільно було б об'єднати їх в один великий університетський хор, який має висококваліфіковане художнє керівництво. Студенти мали б можливість навчатись елементарним правилам художнього керування хором, оволодіти музичними знаннями. Громадським організаціям факультетів слід було б краще пропагувати роботу художніх студій університету, залучати до участі в них широкі маси студентства.

Важливу роль у справі художнього виховання має читання музично-освітніх лекцій, з яких майбутні педагоги могли б довідатись про творчість визначних композиторів, про те, як слід слухати і розуміти музику. Такі музично-освітні заходи

сприяли б розширенню музичної культури кожного студента.

На жаль, культурно-масові сектори комітету комсомолу, профкому університету незадовільно організовують такі заходи. У свій час на історичному факультеті почали читати лекції з теорії та історії музики. Але читались вони в такий час, коли значна частина студентів інших факультетів не могла їх слухати. Читання лекцій тепер зовсім припинено.

Профком університету добре робить, організовуючи періодичні культпоходи на перегляд театральних вистав. Але користь від таких культпоходів була б далеко більшою, якби слідом за переглядом організовувались серед студентів творчі обговорення вистав. Це сприяло б поглибленню літературно-естетичних знань студентів, виробляло б уміння правильно оцінювати той чи інший твір в цілому, окремих артистів.

На кожному факультеті, в кожній групі є всі можливості систематично обговорювати театральні вистави, художні твори. Слід тільки громадським організаціям виявляти більше ініціативи.

Художнє виховання поширює загальний культурний кругозір майбутніх педагогів і, безперечно, багато допоможе в їх практичній роботі в середній школі. Художнє виховання студентів нашого університету має стати невід'ємною частиною загального виховання майбутніх спеціалістів.

С. СТІЛЕЦЬ,
студент філологічного факультету.

Допомагаємо середній школі

Кафедри фізичного відділення фізико-математичного факультету вже кілька років ведуть систематичну роботу на допомогу середній школі. При фізичному відділенні створено постійно діючий лекторій для учнів старших класів. Лекторій працює щонеділі.

Основна мета лекторію — провести для учнів кожного класу цикл лекцій, який охоплював би найголовніші розділи курсу фізики в даному класі.

Величезну роль під час лекцій з фізики відіграє демонстрування фізичних експериментів. Фізичний кабінет факультету має достатню кількість приладів, і кожна лекція супроводиться численними дослідженнями, які допомагають учням зрозуміти й засвоїти фізичну суть процесу, явища або закону фізики. Цьому сприяє також досконала постановка дослідів, що їх провадять з перших днів існування лекторію для учнів старший лаборант фізичного кабінету Е. І. Тер-Мікаелянц.

Ось чому лекції з фізики користуються популярністю серед учнів шкіл не тільки Харкова, але й передмість. Лекції відвідують також багато викладачів середніх шкіл.

За минулий, 1951 рік в лекторії фізичного відділу було прочитано 11 лекцій, на яких були присутні 1640 учнів.

В поточному навчальному році співробітники фізичних кафедр факультету взяли участь у підготовці, а далі особисто допомагатимуть і в проведенні в школах Харкова олімпіади «юних фізиків». Мета олімпіади — сприяти глибшому засвоєнню курсу фізики та розвиткові навичок у фізичному експериментуванні. Фізична олімпіада та її підготовка одночасно є однією з форм співробітництва викладачів фізики в середніх і вищих учбових закладах. Останній тур олімпіади буде проведений в університеті, переможці одержать премії.

К. МЕЗІН,
старший викладач.

Майбутній вчений

«Економічна ефективність укрупнення дрібних артілей на прикладах Харківської області» — таку тему дисертації обрав аспірант кафедри політичної економії Юрій Терехов.

— Проблеми сільського господарства мене цікавлять давно, — говорить він. — В своїй роботі я висвітлюю деякі питання, зв'язані з розширенням відтворенням в сільському господарстві. Керуючись вченням класиків марксизму-ленінізму про переваги великого господарства над дрібним, я ставлю собі за мету науково довести економічну ефективність укрупнення колгоспів.

Сталінський стипендіат в студентські роки, Юрій Терехов в 1950 році закінчив економічний факультет нашого університету, одержавши диплом з відзнакою. Восени цього ж року він вступив до аспірантури при кафедрі політичної економії. В порядку проходження педагогічної практики він успішно проводив семінарські заняття з політекономії на філологічному факультеті.

І ось план роботи над дисертацією затверджено. З властивою йому енергією, наполегливістю Юрій Терехов приступив до роботи. Детально обміркував структуру кожного розділу. Велику наукову допомогу аспірантові подає його керівник — доцент О. П. Мамалуй. Влітку

використання потужної вітчизняної сільськогосподарської техніки.

Укрупнення дає можливість добитись нового організаційного та економічного піднесення артільного господарства — будувати великі допоміжні виробничі підприємства, гідроелектростанції, механізувати роботи, підвищити матеріальний і культурний рівень трудівників села. Всі ці матеріали аспірант науково узагальнить і використає в своїй дисертації.

Юрій Терехов не обмежується лише роботою над дисертацією. Ще в студентські роки він навчився поєднувати навчальну і громадську діяльність. Протягом чотирьох років він був секретарем партійного бюро економічного факультету, три роки був членом партійного бюро університету. Як і раніше, Юрій Терехов тепер — активний громадський працівник: він керує політзаняттями на п'ятому курсі економічного факультету. Свої знання, сили він охоче віддає на користь соціалістичній Батьківщині.

В. ЛІВЕНЦЕВ.

цього року Юрій Терехов побував в укрупнених колгоспах області, в машинно-тракторних станціях, де ґрунтовно вивчив результати об'єднання дрібних артілей у великі багатогалузеві господарства.

Укрупнення колгоспів приводить до збільшення земельних масивів, полів сівозмін, відкриває широкі можливості для раціоналізації

Більше уваги літературній студії

До війни Харківський університет славився хорошою постановкою роботи з молодими творчими кадрами. Особливою увагою і піклуванням були оточені студенти, які пробували свої сили в художній літературі. Протягом багатьох років при університеті працювала літературна студія, членами якої у свій час були нині відомі всій країні письменники — лауреати Сталінських премій В. Добровольський, О. Гончар, І. Муратов та багато інших літераторів.

Завдяки піклуванню партійної і комсомольської організацій в студії були створені умови, сприятливі для виявлення здібностей студентів до літературної праці, для їх творчого росту.

На протязі п'яти післявоєнних років літературна студія університету не відновляла своєї діяльності. Відсутність творчої організації негативно позначилась на зростанні авторів-початківців. Незважаючи на те, що кожного року до університету поступає кілька десятків таких авторів, за останні п'ять років з числа студентів університету в члени

Сілки радянських письменників України не прийнято жодного студента. Стало правилом, що студенти, зустрівшись з труднощами в оволодінні літературною професією, не маючи кваліфікованих порад і підтримки колективу, припиняли свої літературні спроби.

Идучи назустріч наполегливим бажанням авторів-початківців, партійне бюро університету восени минулого року дозволило відновити роботу літературної студії на базі філологічного факультету. В ній виявили бажання працювати понад 60 студентів. Роботу студії довелося розгортати в той час, коли вже наближалась зимова екзаменаційна сесія. Організаційне бюро зустріло ряд труднощів. Через відсутність постійного приміщення доводиться постійно «кочувати» з аудиторії в аудиторію. Досі не узгоджено день занять. Факультетські громадські заходи проводяться без врахування потреб членів студії.

До цього часу залишаються без консультацій більшість авторів — студентів інших факультетів. Незва-

жаючи на ці труднощі, студія вже виконала значну роботу. В ній прочитано кілька лекцій теоретичного характеру, обговорювалась творчість В. Бекетова, В. Приходька, І. Манжари. Харківське відділення СРПУ виділило для постійного керівництва студією письменника І. Плахтіна. Тепер розроблено хороший план роботи.

Студія може проводити творчі вечори на факультетах, збагачувати своїми творами на студентські теми репертуар художньої самодіяльності, давати літературні сторінки в газетах і журналах; могла б написати збірку нарисів і оповідань про кращих людей університету. Все це нам під силу.

Для здійснення цих задумів студії потрібна підтримка і допомога. Автори-початківці сподіваються на шефство вчених-літературознавців, на допомогу комсомольської організації передусім у встановленні зв'язків з іншими факультетами, сподіваються на увагу з боку професійної організації університету.

М. РОДИЧЕВ,
староста літературної студії.

ХОРОШЕ ПОЧИНАННЯ

Вдало пройшла комсомольсько-молодіжна година в групі «Д» фізиків другого курсу на тему «Класики російської музики». Бесіда була жвавою і цікавою, вона викликала інтерес у студентів інших груп і курсів. Цьому сприяла сумлінна підготовка доповідачів. Ряд музичних творів, про які йшла

мова, присутні прослухали у грамофонному записі.

Це була перша спроба проведення музично-освітньої бесіди. Хороше починання комсомольської групи другого курсу заслуговує бути поширеним і на інших факультетах. Музично-освітні бесіди допоможуть студентам глибше розуміти музику,

знайомитися з творами класиків російської музики, радянських композиторів. Тим самим вони сприяють підвищенню культурного рівня студентів, виховують любов до російської національної музичної культури.

С. КОМАРЕВСЬКИЙ.

Спортивні новини

Закінчилися класифікаційні змагання з гімнастики на виконання норм третього розряду. В них взяли участь понад 40 чоловік. Скоро відбудуться змагання на особисто-командну першість університету з гімнастики.

10 квітня на Білгородському шосе відбувся естафетний біг на честь відкриття літнього спортивного сезону. У змаганнях взяли участь 3 чоловічі і 2 жіночі команди.

Закінчилися змагання студентів-штангістів на першість серед вузів міста. Спортсмени університету вишли на шосте місце, значно поліпшивши показники минулого року.

Перед цим були проведені особисті й міжфакультетські змагання.

У змаганнях на першість міста з волейболу зустрілися команди університету і Харківського педагогічного інституту. Явну перевагу показали чоловічі команди університету, які перемогли з рахунком 3:0.

Активно провели гру й жіночі команди. Зустріч закінчилась перемогою волейболісток університету.

Цікавий спортивний куточок створили у себе на факультеті студенти-географи. Вони випустили спеціальний номер газети «На старт», вивісили таблиці, схеми, плакати, які закликають молодь займатися спортом, розвивають любов до спорту.

С. ШЛЯХОВА.

Б. СЕРГУНЕНКОВ.

В кабінеті основ марксизму-ленінізму. Група студентів готується до чергового семінару.
Фото Г. ЗАЛЮБОВСЬКОГО.

Відкриття ощадної каси при університеті

З 18 квітня цього року при нашому університеті — в Головному корпусі — починає працювати державна ощадна каса. Це важливий захід, що набагато полегшить нашим викладачам, студентам і службовцям різні грошові розрахунки.

Державні каси Радянського Союзу виконують різноманітні грошові операції: приймають вклади до запитання, термінові, вирашні, умовні і на поточні рахунки, виконують доручення вкладників по переказах вкладів з одної ощадної каси в іншу, переказують гроші в інше місто за вказівкою вкладника, видають і сплачують акредитиви. Вони роблять безготівкові розрахунки по платежах населення за квартиру і комунальні послуги, продають і купують облігації Державної 3-процентної внутрішньої позики, сплачують вираші по облігаціях державних позик тощо.

Вкладникам ощадних кас виплачується дохід: по вкла-

дах до запитання, умовних та на поточні рахунки в розмірі 3 процентів на рік; по термінових вкладах, внесених на строк не менше шести місяців, — 5 процентів на рік. По вирашних вкладах дохід виплачується у вигляді вирашів, розігруваних в тиражах двічі на рік — в першій декаді квітня і в першій декаді жовтня. Сума вирашу залежить від розміру вкладу і тривалості зберігання його в ощадній касі.

Вкладник має право дати іншій особі довіреність на одержання вкладу, відписати вклад не тільки своїм законним спадкоємцям, але й першій-ліпшій особі або організації. Довіреність і заповідні розпорядження по вкладах можна оформити безпосередньо в ощадній касі.

Хорошу ініціативу проявила бухгалтерія університету, домігшись відкриття загальноуніверситетської ощадної каси.

БЕРЕГТИ КНИЖКОВИЙ ФОНД

Більшовицька партія, радянський уряд проявляють велике піклування про студентів і створюють всі умови для виховання з них висококваліфікованих спеціалістів, активних і свідомих будівників комунізму. Перед нашою молоддю широко відкриті двері в науку.

Візьмемо хоча б університетську центральну наукову бібліотеку. Вона має великий книжковий фонд, в ній зібрано багато рідкісних видань з усіх галузей науки. Студенти не тільки нашого університету, а й інших вузів Харкова користуються каталогами бібліотеки, мають можливість одержати потрібну книгу, газету, науковий журнал. Наші бібліографи дають кваліфіковані консультації для читачів, допомагають в доборі літератури з найрізноманітніших питань.

Сотні читачів щодня працюють в читальних залах і з великою дбайливістю ставляться до книжкових багатств нашої бібліотеки, пам'ятаючи, що бібліотечний фонд — золотий фонд радянської культури, що кожна книга — велика матеріальна і культурна цінність.

Книга, — колись казав славетний російський письменник О. М. Горький, — це, можливо, найбільш складне і велике чудо з усіх чудес, створених людством на шляху його до щастя і могутності майбутнього.

Проте є, на жаль, серед студентів ще й такі, що не

вміють цінувати книгу, як джерело знань, що не навчилися бережно ставитись до неї, як до громадського майна. Нам, бібліотечним працівникам, боляче бачити книгу з вирваними сторінками, з написами на полях, з підкресленими рядками тощо. До числа шкідників соціалістичного майна, виявлених нашими працівниками, належать, зокрема, студент першого курсу філологічного факультету Ковальов, студент першого курсу факультету іноземних мов Ісаєнко. Вони та їм подібні досі ще не усвідомили, що псуванням книг вони не тільки завдають збитків державі, а й роблять, скажімо, підручники, рідкісні видання непридатними до використання своїми ж товаришами, що, підкреслюючи окремі рядки або абзаци в книзі, вони часто дезорієнтують тих читачів, що після них користуватимуться книгою.

Такі некультурні, шкідницькі вчинки читачів, що аж ніяк не сумісні з званням радянського студента, мають бути суворо засуджені всією нашою громадськістю.

Бережне ставлення до книги, що несе знання в маси, повинне стати нормою, поведінки кожної культурної людини, кожного члена соціалістичного суспільства, а тим більше — майбутнього педагога, вихователя радянської молоді.

С. БАЗАРОВА,

зав. читальним залом.

СЛІДАМИ НАШИХ ВИСТУПІВ

„Забутий музей“

Редакція одержала листа від декана геологічного факультету т. Захарченка, в якому повідомляється, що факти слаботи Музею мінералогічного музею університету, наведені в замітці „Забутий музей“ (в номері за 20 березня цього року) відповідають дійсності.

Наукова частина університету, деканат геологічного факультету і, зокрема, кафедра мінералогії вжили заходів, спрямованих до поліпшення загального стану приміщень та проведення систематичної науково-дослідної та учбової роботи в музеї.

ГРІЗНИЙ ОБВИНУВАЧ АМЕРИКАНСЬКОГО ІМПЕРІАЛІЗМУ

(До 22-річчя з дня смерті В. В. Маяковського)

14 квітня минуло 22 роки з дня смерті основоположника методу соціалістичного реалізму в поезії «кращого, талановитішого поета нашої радянської епохи» В. В. Маяковського.

Поет тісно зв'язав своє життя і творчість з боротьбою трудящих за торжество ідей соціалізму. Важко уявити собі тему сучасності, на яку б він не відгукнувся. Будучи поетом нового типу, нерозривно зв'язаним з радянською дійсністю, він умів висувати нові ідеї і проблеми, жив бурхливим життям нашої країни.

Маяковський умів правильно відображати ростки нового в житті радянських людей, бачити і світле комуністичне майбутнє нашої Батьківщини. Він писав:

«Отечество
славлю,
которое есть,
но трижды —
которое будет».

Оспівуючи могутність першої країни соціалізму, Маяковський всю силу своєї поетичної зброї направляв проти її лютих ворогів, які особливо наочно показали своє хижацьке нутро в наш час.

Маяковський був в числі тих творців соціалістичної літератури,

які завжди пам'ятали про небезпеку капіталістичного оточення. Його ненависть до світу капіталізму — це ненависть свідомого борця за комунізм.

Дев'ять разів Маяковський перетинав кордони рідної країни, щоб краще ознайомитися з життям пролетаріату в капіталістичних країнах і розповісти простим людям Європи та Америки правду про Радянський Союз. Ще до поїздки за кордон Маяковський висловив своє негативне ставлення до світу капіталізму. Поїздки по Європі та в Америку допомогли поету глибше усвідомити хижацький характер імперіалізму, пізнати всю потворність капіталістичного ладу.

Влітку 1925 року Маяковський робить тривалу поїздку через Іспанію в Мексику і Сполучені Штати Америки. Результатом цієї поїздки був збірник його віршів «Іспанія. Океан. Гаванна. Мексика. Америка» та книга нарисів «Мое відкриття Америки». Маяковський дивиться на всі події, учасником яких довелося йому бути під час поїздки по Америці, очима людини, до кінця непримиренної з усіма суперечностями буржуазного світу. З бичуючим

сарказмом поет говорить про «доларову демократію» США, демократію Морганів, Форда та інших некоронованих королів. Він викриває антинародну суть та облудний характер «буржуазних свобод», розтлінність, продажність буржуазної культури і моралі. «Газети в цілому, — писав Маяковський про американську пресу, — продані так міцно і дорого, що американська преса вважається невідкупною. Немає грошей, які могли б перекупити «запроданого журналіста».

Спостерігаючи Америку хмарочосів, Америку повітряних залізниць, поет знає, що все це створене руками великої робітничої армії «десятимільйонного міста». Поет бачить Америку експлуаторів і експлуатованих, він бачить трудівників Америки — таких, як негр Віллі, що працює на плантації у капіталіста, затуркану людину, у якій вже починає пробуджуватися класова самосвідомість.

У своїх віршах і нарисах, зриваючи маску з так званого «американського образу життя», викриваючи його духовне убожество, Маяковський показує контрасти між технічними завоюваннями і відсталістю, громадського устрою Америки:

«Я стремился
за 7000 верст вперед,
а приехал
на 7 лет назад».

Вже в ті роки великий пролетарський поет зумів розглядати людину не в ізоляції, а в сукупності американського імперіалізму, його бредові мрії про світове панування. І цілком природно в устах поета звучить іронічний висновок:

«Что касается меня,
то я бы
лично,
я б Америку закрыл,
слегка почистил,
а потом
опять открыл —
вторично».

Розтлінний мораль буржуазного мистецтва «Маяковський проти» ставить гуманізм законів країни Рад. Поет сповнений гордості від свідомості про переваги передової соціалістичної культури над прогнилою «культурою» капіталізму. Найбільше щастя бути громадянином Радянської країни, країни свободи і творчої праці.

«Читайте,
завидуйте,
я —
гражданин
Советского Союза!» —
заявляє поет в знаменитих «Віршах про радянський паспорт».

Поезія Маяковського жива і зараз. Поет писав про Америку в той час, коли від американської зброї ще не гинули грецькі борці за свободу, коли американські повітряні пірати ще не знищували

мирні міста і волелюбних жителів Кореї. Але воїнствующий патріотизм поета, його більшовицька партійність допомогли йому правильно зрозуміти і затаврувати антинародну американську «демократію». З новою силою сьогодні звучать безсмертні рядки, написані поетом тридцять років тому:

«Пусть
сегодня
сердце корейца
Жаром новой мести нагреется».

Нехай це пам'ятають американські агресори. Народ, який веде справедливую війну за своє визволення, не можна підкорити. На його боці виступає все прогресивне людство.

В авангарді всесвітнього табору миру, соціалізму і демократії йде великий Радянський Союз. Під керівництвом нашого вождя й учителя товариша Сталіна на ролі світу вирають битву за мир. І в цій битві відіграє свою роль бойова поезія нашого сучасника по боротьбі, грізного обвинувача американського імперіалізму — Володимира Володимировича Маяковського.

А. МЕЛЬНИЧЕНКО,
студент філологічного факультету.

Редактор В. ХОЛОДКОВ.